

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34907
Nom	Processat digital d'àudio i veu
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1403 - Grau d'Enginyeria Telemàtica	Escola Tècnica Superior d'Enginyeria	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1403 - Grau d'Enginyeria Telemàtica	19 - Optativitat	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
COBOS SERRANO, MAXIMO	240 - Informàtica

RESUM

L'assignatura “Processat Digital d'Àudio i Veu” és una assignatura de quart curs que forma part de l'oferta en optativitat del Grau en Enginyeria Telemàtica. L'assignatura complementa els continguts vistos en altres assignatures del Grau com a “Processament Digital del Senyal”, “Senyals i Sistemes Lineals” i “Fonaments Matemàtics de les Comunicacions”, oferint una visió aplicada dels conceptes estudiats al llarg d'aquestes matèries. Així, els temes abastats per aquesta assignatura estan orientats a l'aplicació del tractament digital de senyals i l'aprenentatge automàtic en el camp del processament d'àudio i de veu.

L'assignatura justifica la importància del processament digital de senyals d'àudio en els sistemes multimèdia actuals, revisant breument alguns conceptes bàsics estudiats en cursos anteriors. L'estructuració dels continguts segueix un enfocament en el qual es comença introduint els conceptes més teòrics en la primera part del curs relacionats amb el processament digital de senyals, donant pas a altres temes més enfocats a l'aprenentatge màquina, els quals han adquirit una gran importància en l'actualitat. Així, es parteix d'una revisió de conceptes bàsics de processament de senyal, introduint diverses representacions dels senyals d'àudio, posant especial atenció a les representacions temps-freqüència. La part teòrica es complementa amb l'estudi del sistema auditiu humà i el seu impacte en el disseny de

sistemes pràctics de codificació d'àudio amb pèrdues, els fonaments del sistema fonador i els models font/filtre utilitzats en codificació de veu.

La segona part del curs introdueix els fonaments dels sistemes d'àudio basats en aprenentatge màquina, introduint l'ús de característiques utilitzades àmpliament en problemes d'àudio i la seua combinació amb classificadors binaris clàssics com les màquines de vectors suport o regressió logística. Finalment s'introdueix a l'alumne als sistemes d'aprenentatge profund actuals.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Aquesta assignatura permet aprofundir en els següents resultats fonamentals d'aprenentatge. Cal notar, que atès que es tracta d'una assignatura optativa, no existeixen competències específiques associades a les mateixes.

-Adquirir nous coneixements i tècniques adequats per al disseny, el desenvolupament i la implementació de sistemes de telecomunicació, especialment, aquells relacionats amb les comunicacions multimèdia.

-Seguir el procés de disseny de sistemes de processament basats en percepció auditiva i visual, relacionant els aspectes embolicats en el mateix amb la teoria matemàtica associada.

Com a complement als resultats anteriors, aquesta assignatura també permet adquirir les següents destreses i habilitats socials:

-Aplicar el coneixement sobre percepció auditiva i visual en el disseny de sistemes de processat de senyal.

Identificar les limitacions en la conversió analògica / digital de senyals d'àudio i veu.

-Seleccionar adequadament els paràmetres necessaris per a la codificació i emmagatzematge de senyals d'àudio.

- Identificar els models dels processos que guien el disseny dels actuals sistemes de telecomunicació.
- Implementar sistemes bàsics de processat de senyal orientats al tractament d'àudio.
- Descriure adequadament els principis que regeixen la compressió de senyals d'àudio, relacionant-los amb la teoria matemàtica i física associada.
- Fomentar el treball en equip i de l'organització en tasques i subtasques.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

0. Introducció

Visió global del processament digital de senyal d'àudio, imatges i vídeo. El processament de senyal en sistemes multimèdia.

1. Revisió del processament del senyal

Introducció. Revisió de convolució i filtrat. Teoria del mostreig. Processament de senyal en temps discret. DFT i DTFT. Processos aleatoris.

2. Audio i principis psicoacústics

Descripción de contenidos (Valencià):

Introducció. Fonaments d'acústica. Audició i percepció. Sonoritat i bandes crítiques.

3. Introducció a l'aprenentatge automàtic en àudio

Processament de senyal i intel·ligència artificial en àudio. Evolució i història dels sistemes d'àudio basats en aprenentatge automàtic. Reptes relacionats amb l'ús de les tècniques d'aprenentatge automàtic en àudio. Aplicacions actuals.

4. Representacions d'àudio per laprenentatge automàtic

Representacions d'àudio temps-freqüència: STFT, Espectrograma Mel, Bancs de filtres Gammatone, Chromagrama. Característiques clàssiques: temporals, espectrals, MFCCs. Representacions compactes i reducció de dimensionalitat: NMF, PCA.

5. Tècniques d'aprenentatge automàtic aplicades a àudio i veu

Introducció a l'aprenentatge supervisat i no supervisat. Classificadors binaris lineals: SVM, Regressió logística. Classificadors no lineals: k-NN, models Kernel. Models de mescles de Gaussians (GMM), k-Means. Introducció a les xarxes neuronals i l'aprenentatge profund.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en laboratori	20,00	100
Pràctiques en aula	10,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
Resolució de casos pràctics	15,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

1.- Treball presencial format per:

a) Classes de teoria, les quals consistiran en la presentació i explicació bàsica de la matèria corresponent. Es proposaran activitats de curta duració, les quals exigiran la intervenció dels alumnes amb l'objectiu de confirmar la comprensió de la teoria exposada.

b) Classes d'exercicis i seminaris pràctics, dissenyades per a resoldre problemes de major envergadura o ben temporal o ben conceptual.

c) Classes de laboratori, pensades per a comprovar experimentalment algunes de les qüestions més rellevants vistes en les classes de teoria.

2.- Treball no presencial format per:

- a) Preparació de qüestionaris de tema a realitzar després de finalitzar cada unitat didàctica.
- b) Preparació de les pràctiques de laboratori, per a les quals l'alumne haurà d'haver llegit i assimilat el contingut del butlletí de pràctiques, així com haver repassat la teoria rellevant.

Tutories individuals i/o col·lectives. S'estableixen unes determinades hores de tutories no programades per setmana a les quals els alumnes podran assistir per a aclarir els seus dubtes (presencialment o en manera en línia).

AVALUACIÓ

El mecanisme d'avaluació està basat en una avaluació contínua del treball desenvolupat per l'alumne al llarg del curs. Es tenen en compte els següents ítems i valoracions:

- a)- Resultat de qüestionaris de tema realitzats després de la finalització de cada unitat temàtica (50% de la nota final)
- b)- Realització d'informes de pràctiques (25% de la nota final)
- c)- Realització de qüestionari final global (25% de la nota final)

Per a superar l'assignatura s'haurà de tindre una nota mitjana en els ítems anteriors superior a 5. Els mínims requerits per a superar l'assignatura seran l'equivalent a un 5 sobre 10 tant en la nota mitjana obtinguda en els qüestionaris de tema (a), com en el qüestionari final (c).

La nota de pràctiques (b) no serà recuperable en segona convocatòria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Virtanen, Plumbley, Ellis, (eds): Computational Analysis of Sound Scenes and Events, Springer, 2018.
- Giannakopoulos, T. And Pirkakis, A. Introduction to Audio Analysis, Elsevier, 2014.
- Zölzer, Udo., Digital Audio Signal Processing, 2nd edition, Wiley, 2008. ISBN: 0470997850
- Pulkki, V., Karjalainen, M. Communication Acoustics: An Introduction to Speech, Audio and Psychoacoustics. Wiley (2015). ISBN: 978-1-118-86654-2

Complementàries

- Aurélien Géron, Hands-on Machine Learning with Scikit-Learn, Keras & Tensorflow, OReilly, 2020.
- -Smith III, Julius O., Spectral Audio Signal Processing, W3K Publishing, 2011. 978-0974560731
- -Bosi, M. and Goldberg, Richard E., Introduction to Digital Audio Coding and Standards, Kluwer Academic Publishers, 2003. ISBN: 978-1402073571